

Mesto Spišská Belá

Zariadenie opatrovateľskej služby Spišská Belá, Popradská 11,
059 01 Spišská Belá , tel:052/4591539, 0918806362,
mail: zos@spisskabela.sk, www.zos.spisskabela.sk

Správa o činnosti za rok 2017

Spišská Belá

Spracovala: Mgr. Renáta Charitunová

Zariadenie opatrovateľskej služby Spišská Belá je v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Spišská Belá s kapacitou 10 miest od roku 2003. Zariadenie je samostatnou rozpočtovou organizáciou Mesta Spišská Belá bez právnej subjektivity. V uplynulom roku 2017 sme mali nepretržitú prevádzku 365 kalendárnych dní, obsadené boli všetky miesta na 94,1 %, v mesiaci december sme mali dva úmrtia klientiek. Miesta budú obsadené v januári.

Klienti ZOS čerpali spolu 91 dni dovolenky vo svojom rodinnom prostredí, nakoľko sa zariadenie snaží o dobrú spoluprácu s rodinou a vytvára vhodné podmienky na udržiavanie kontaktu s príbuznými. Na hospitalizácii v nemocnici sme mali klientky 88 dní. Priemerný vek klientov zariadenia je 83 rokov. Pri prijímaní nového klienta sa postupuje podľa poradníka.

V roku 2017 v svojej rozpočtovej kapitole použilo na bežné výdavky sumu 131.769,10 €, na potravinovom účte 10.270,65 € klienti ZOS a vonkajší stravníci 1.017,45 €, zamestnanci 1.486,31 €. Potravinový účet spolu: 12.774,41 €.

Na financovanie bežných výdavkov boli použité tieto zdroje: verejné – finančný príspevok z MPSVR SR na základe uzatvorenej zmluvy: 38.400,- €, príjem z úhrad klientov ZOS: 33.884,80 € a príjem od vonkajších stravníkov: 855,- €, réžia zamestnancov: 1.249,- € a kuchynský odpad 23,94 €. Zdroje z rozpočtu mesta Spišská Belá: 57.356,36 €.

Na financovanie výdavkov na potravinovom účte boli použité príjmy z úhrad klientov ZOS na stravu: 10.270,65 €, vonkajší stravníci 1.017,45 € a zamestnanci 1.486,31€.

Príjmy a výdavky boli spolu: 12.774,41 €.

Podrobné čerpanie bežných výdavkov je spracované vo finančnom plnení programového rozpočtu k 31.12.2017 v podprograme 13.4. sociálne služby.

Zariadenie opatrovateľskej služby poskytuje starostlivosť starým a chorým občanom podľa zákona č. 448/2008 o sociálnych službách a zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní. Hlavnou prioritou ZOS je vytvorenie náhradného domova pre seniorov, kde sú vytvorené podmienky:

- pre dôstojný život aj zdravotne postihnutým seniorom
- príjemnej rodinnej atmosféry
- vzájomnej dôvery a porozumenia
- poskytovania komplexnej starostlivosti o klienta

V zariadení opatrovateľskej služby sa poskytuje:

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby
- sociálne poradenstvo
- sociálna rehabilitácia
- 24-hod. opatrovateľská a ošetrovateľská činnosť
- ubytovanie , stravovanie
- upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva
- utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí

Zamestnanci ZOS zabezpečujú komplexnú starostlivosť klientom zariadenia, ktorá spočíva v podávaní liekov per os, intramuskulárne, subkutánne, intracutanne, meraní fyziologických funkcií, odberu krvi na vyšetrenie, glykémii, starostlivosť o hygienu, kŕmenie a polohovanie ležiacich a imobilných klientov a podobne.

Ku každému obyvateľovi sa pristupuje individuálne s ohľadom na jeho jedinečné potreby a jeho osobnosť. V súlade s platnou legislatívou SR poskytujeme celoročnú sociálnu starostlivosť. Každý klient má zavedený individuálny plán a plán ošetrovateľskej starostlivosti, ktoré sa pravidelne aktualizujú a prispôbujú potrebám, stavu a možnostiam klientov. Taktiež sa s každým klientom realizuje sociálna rehabilitácia a liečebná telesná výchova, ktoré napomáhajú udržať klientov v dobrej kondícii a udržaní samostatnosti.

V zariadení prebiehajú pravidelne semináre, ktorými si zamestnanci prehľbujú svoje vedomosti. Pre spokojnosť klientov sa v prostredí zariadenia zabezpečujú aj tieto nadštandardné služby, za ktoré si klienti platia: kaderník, pedikúra, manikúra – na žiadosť klienta, dochádzajú do zariadenia. Klientom ZOS sú poskytované všetky služby na vysokej profesionálnej úrovni, aby viedli k maximálnej spokojnosti klientov a príbuzných.

Personálne zloženie v roku 2017:

- Vedúca zariadenia – sociálny pracovník - 1
- Hospodárka, opatrovatel'ka, sociálna rehabilitácia -1
- Zdravotná sestra – 1
- Zdravotnícky asistent -1
- Sociálny pracovník, opatrovatel'ka -1
- Opatrovateľka - 2
- Kuchár – 2
- Upratovačka, práčka – 1/2
- Kurič, údržbár – 1/5

Zdravotná starostlivosť zahŕňa

- primárnu zdravotnú starostlivosť prostredníctvom zmluvného lekára pre dospelých, ktorý prichádza do zariadenia pravidelne 2x do mesiaca a inak podľa potreby, ktorú zabezpečuje MUDr. Mesároš Michal
- pravidelné návštevy a ordinácie psychiatra, 1x v mesiaci, alebo podľa potreby, zabezpečuje MUDr. Bezecný Jíří
- vedenie zdravotnej dokumentácie pacienta

K štandardným službám nášho zariadenia patrí aj:

- zabezpečenie liekov podľa indikácie lekára a predpisu liekov prostredníctvom zdravotnej poisťovne
- zorganizovanie a zabezpečenie zdravotníckych pomôcok, odborných vyšetrení
- do prevádzkane a zabezpečenie dopravy na odborné vyšetrenia
- monitorovanie zdravotného stavu klientov, konzultácie s lekármi a riešenie situácie

Prehľad zabezpečených návštev lekárov v roku 2017:

Ambulancia:	Počet návštev:	Ambulancia:	Počet návštev:
Obvodný lekár	113	Psychiater	68
Hematologická	1	ORL ambulancia	4
Chirurgická ambulancia	3	Onkologická amb.	5
Geriatrická amb.	8	Interná ambulancia	19
Kožná ambulancia	4	Endokrinologická amb.	2
Očná ambulancia	12	Neurologická amb.	10
Gastro ambulancia	3	Urologická ambul.	2
Traumatologická amb.	6	Imunoalergologická	2
Reumatologická amb.	2	Gynekologická amb.	3
Pneumologická	1	RZP	11
Ortopedická	1	USG,RTG	16

Interiérové vybavenie:

Zariadenie opatrovateľskej služby je jednopodlažná budova, ktorá spĺňa podmienky pre bezbariérové bývanie. Pozostáva z obytnej časti, stravovacej prevádzky a prevádzkovej časti. Ubytovaciu časť zariadenia tvoria: 2 trojlôžkové izby, 2 jednolôžkové a 1 dvojlôžková izba. Každá izba je vybavená polohovacími váleňami s úložným priestorom, skriňou pre každého klienta, nočným stolíkom, jedálenským stolom a stoličkami, obrazmi a nočnými lampami, úložnou policou. Súčasťou jednolôžkových izieb je kreslo a možnosť pripojenia televízie. Priestorové usporiadanie izieb sa vždy prispôbuje potrebám a schopnostiam klientov podľa veku a zdravotného stavu, aby spĺňala funkčnosť.

V spoločenskej miestnosti je pohodlná sedačka, knihovňa, digitálna televízia, domáce kino, komoda, nástenná vitrína a stoly so stoličkami, pre potreby jedálne a záujmovej činnosti klientov. Tiež sa tam nachádza duchovný kútik s oltárikom pre spirituálne potreby klientov zariadenia podľa ich vierovyznania. Jej priestory sú denne využívané klientmi pre ich potreby, či už záujmová činnosť, sledovanie TV, počúvanie hudby alebo relax pri čaji. Používa sa aj na vystúpenia detí a iných komunit v zariadení.

Kúpeľňa pozostáva zo sprchovacieho kúta, rohovej vane, umývadla a bidetu. Taktiež sa tam nachádza mobilný zdvihák Sunlift, ktorý sa využíva pri práci s imobilnými klientmi zariadenia, na zabezpečenie kúpania a presunu imobilných klientov, ktorý je určený na prepravu imobilných osôb, zdvíhanie a spúšťanie prepravovanej osoby.

K premiestňovaniu imobilných klientov sa využívajú mechanické invalidné vozíky, sprchovacia stolička sa využíva pri sprchovaní. Ďalej sa využívajú hrazdičky, hydromasážna vanička na nohy a fit lopty.

K dispozícii majú klienti tri záchody s troma umývadlami. Pre personál a návštevy slúži jedna toaleta. Chodby a toalety sú po celej dĺžke zabezpečené madlami.

Prevádzkovú časť zariadenia tvorí: kancelária vedúcej zariadenia, sesterská izba, práčovňa, kotolňa, sušiareň prádla, dielňa. Priestory zariadenia sú úplne bezbariérové, taktiež výstup na terasu a hlavný východ z budovy.

Stravovaciú prevádzku tvoria: kuchyňa, príručné sklady a jedáleň, ktorá plní aj úlohu spoločenskej miestnosti. Poskytujeme stravovanie v súlade so zásadami zdravej výživy, s prihliadnutím na vek a zdravotný stav klientov. Za celodenné stravovanie sa považujú raňajky, desiata, obed, olovrant, večera. Za stravnú jednotku sa považujú priemerné náklady na potraviny a suroviny a to je 2,99 € na deň. V uplynulom roku 2017 sa realizovala údržba kuchynských a skladových priestorov stravovacej prevádzky, vymaľovali sa priestory skladov a kúpila sa nová umývačka riadu.

Metódy a formy práce s klientom:

Sociálne plánovanie - vypracovanie individuálneho plánu pre každého klienta zariadenia, jeho prehodnocovanie a priebežné dopĺňanie. Pri práci s klientom ZOS zamestnanci využívajú moderné metódy sociálnej práce s jednotlivcom – pozorovanie, rozhovor, sociálna diagnostika, intervencia.

Sociálna práca so skupinou – muzikoterapia, biblioterapia, aromaterapia, bálintovské skupiny. Pri jednotlivých terapiách sa využíva kamera, DVD prehrávač, TV, rôzne hudobné nahrávky určené na muzikoterapiu, literatúra, výkresy, pastelky, spoločenské hry, krížovky, aromaterapeutická lampa, vonné sviečky a pod.

Kultúrna činnosť

Život seniorov v ZOS nie je stereotypný a jednotvárný. Je potrebné ho vyplniť širokou paletou činnosti, aby sa aj senior cítil potrebným a užitočným a aby sa vytváral priestor na sebarealizáciu jednotlivca. V zariadení je k dispozícii malá knižnica, spoločenská miestnosť s digitálnymi televíznymi programami. Voľný čas vyplňame klientom rôznymi aktivitami, ručnými prácami /háčkovanie, štrikovanie, vyšívavie/ a pracovnou terapiou v rámci ich schopnosti a záujmu.

Do zariadenia prichádzal pravidelne kňaz vysluhovať sviatosť zmierenia a slúžiť svätú omšu podľa želania klientiek. Poskytuje klientkam morálnu a duchovnú podporu, taktiež ich posilňuje pri znášaní bolesti a utrpenia. Pravidelné návštevy príbuznými im spestrujú pobyt v zariadení. Taktiež nás často navštevujú deti z detského domova a špeciálnej základnej školy. Veľkej obľube sa teší spolupráca s miestnou komunitou seniorov v Strážkach, ktorí svojimi návštevami a spoluprácou motivujú k aktivitám aj našich klientov, ktorých spoločne prišli potešiť tancom a spevom priatelia ľudovej hudby Kapežďanka z Hájskeho, ktorá bola v letných mesiacoch na sústredení vo Vysokých Tatrách a svoj voľný čas venovala práve im.

Aktivity zariadenia

Priebežne celý rok je vyplnený širokou paletou činností. Tradíciou je usporiadanie Fašiangového stretnutia dôchodcov mesta Spišská Belá pod záštitou primátora mesta, ktoré sa tešilo z hojnej účasti seniorov. Cieľom tejto akcie bola inklúzia našich klientiek medzi ostatných seniorov mesta pri živej ľudovej hudbe bratov Zamiškovcov a tanci. Program si pripravili naši seniori v spolupráci so zamestnancami, ale taktiež aj seniori z Denného centra v Spišskej Belej.

V mesiaci marec sme sa zamerali na význam knihy v ich živote a spestrili sme ho posedením pri čaji spojeným s čítaním kníh. V jarných mesiacoch roka to boli Veľkonočné sviatky, Deň matiek, ktoré sme zorganizovali v spolupráci so Špeciálnou základnou školou a Detským domovom v Spišskej Belej, ktoré mali pripravené recitačno–hudobné pásmo s touto tematikou. Pripomíname si každé narodeniny našich klientov, obzvlášť tých ktoré sa dožijú krásnych životných jubileí.

Letné obdobie sme trávili hlavne v areáli zariadenia, či už pobytom na terase zariadenia alebo vychádzkami obyvateľov. Aj tento rok sme sa zapojili do svetového projektu Challenge day, kde si všetci naši klienti zacvičili podľa svojich možností. Obľube sa teší grilovanie, alebo varenie kotlíkového gulášu, pri ktorom sme si aj spoločne zaspievame a tí mobilnejší aj zatancujú.

Taktiež návšteva kaštieľa Strážky a jeho záhrady určite patrila k veľkým zážitkom našich klientiek. Niektorí klienti sa zúčastnili koncertu Odstráňme bariéry v Aréne Poprad, odkiaľ sa vrátili plní dojmov a zážitkov z hudobného vystúpenia. Návšteva zemiakárskeho jarmoku v Spišskej Belej, Európskych ľudových remesiel v Kežmarku.

Mesiac október je mesiacom úcty k starším ľuďom. Naše obyvateľky boli pozdravené primátorom mesta, mládežníkmi a deťmi zo Spišskej Belej, ktorí potešili klientov nielen pekným slovom, piesňou, ale aj ručne vyrobeným darčekom. Najmladšia generácia detí obveselila starké nielen milými scénkami, pesničkami pri rôznych príležitostiach, ale aj samotnou svojou prítomnosťou. Je to mesiac, v ktorom si viac spomenie na našich klientov širšia verejnosť a aj samotná rodina.

Mesiac november bol venovaný pri zapálenej sviečke spomienke na umretých klientov zariadenia ale aj svojich blízkych. Je to mesiac častejších modlitieb, rozjímaní a rozprávání o svojom prežitom živote. Zvykáme si na to, že viac času trávime v zariadení a do pozornosti sa dostávajú knihy, spoločenské hry a súťaže v spoločenských hrách.

V decembri zariadenie navštívil Mikuláš, ktorý priniesol klientkam sladkosti. Na štedrý deň ich prišiel pozdraviť pán primátor so svojou rodinou, a zostal so starkými aj pri štedrovečernom stole.

Tiež sme na konci mesiaca privítali Koledníkov dobrej noviny, spevácky zbor Fortuna a členov z katolíckej jednoty Spišská Belá, ktorí sa naším obyvateľom predstavili pásmom vianočných piesní a malým darčekom.

Spolupráca s rodinou a inštitúciami:

V rámci našich služieb a možnosti podporujeme všetky dostupné podmienky stretávania sa a spolupráce s príbuznými našich klientiek. Návštevy v zariadení sú možné v ktoromkoľvek čase mimo nočného klúdu od 21,00 – 7,00 hodiny. Klientky využívajú písomnú, telefonickú ale aj internetovú možnosť komunikácie s príbuznými.

V prípade potreby zariadenie zabezpečuje aj kontakt s úradmi a inštitúciami za klientky zariadenia. Väčšina starších ľudí by svoju starobu najradšej prežívala vo vlastnej rodine. Seniori, ktorí potrebujú pomoc, pri naplnení staroby plnohodnotným životom, nájdu svoje miesto práve v zariadení.

